

2023/0117(NLE)

1.9.2023

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου που αφορά τη σύναψη συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Μαδαγασκάρης και του πρωτοκόλλου εφαρμογής της (2023-2027)
(09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Clara Aguilera

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου που αφορά τη σύναψη συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Μαδαγασκάρης και του πρωτοκόλλου εφαρμογής της (2023-2027) (09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (09525/2023),
  - έχοντας υπόψη το σχέδιο συμφωνίας σύμπραξης βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Μαδαγασκάρης (09007/2023),
  - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) σημείο ν) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C9-0223/2023),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 105 παράγραφοι 1 και 4 και το άρθρο 114 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Αλιείας (A9/2023) (A9-0000/2023),
1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·
  2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και της Δημοκρατίας της Μαδαγασκάρης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η πρώτη συμφωνία σύμπραξης στον τομέα της αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Μαδαγασκάρης χρονολογείται από τις 19 Δεκεμβρίου 2007. Το τελευταίο πρωτόκολλο εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας σύμπραξης ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, όπου και καταργήθηκε.

Έκτοτε η συμφωνία σύμπραξης αποτελεί μια «αδρανή συμφωνία» που εξακολουθεί να ισχύει στα κράτη που διαθέτουν ενεργή συμφωνία αλιευτικής συνεργασίας αλλά χωρίς ισχύον πρωτόκολλο εφαρμογής. Επομένως, η παρουσία και οι δραστηριότητες αλιευτικών σκαφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα εθνικά ύδατα της Μαδαγασκάρης έχουν πλέον απαγορευθεί.

Στις 28 Οκτωβρίου 2022, η ΕΕ και η Μαδαγασκάρη κατέληξαν σε συμφωνία, η οποία έχει ως απώτερο στόχο να αποκαταστήσει και να βελτιώσει τη σύμπραξη μεταξύ της ΕΕ και της Μαδαγασκάρης και να συμβάλλει στην ορθή διαχείριση της αλιείας. Στόχος είναι να επιτραπεί στα σκάφη της Ένωσης η πρόσβαση στην ζώνη αλιείας της Μαδαγασκάρης και η αλιεία τόνου και συναφών ειδών, στο πλαίσιο εντολής διαχείρισης της Επιτροπής διαχείρισης της αλιείας τόνου του Ινδικού Ωκεανού (ΙΟΤC). Η συμφωνία και το πρωτόκολλο θα παρέχουν επίσης τομεακή στήριξη για την παρακολούθηση και την καταπολέμηση της παράνομης αλιείας, τον τομέα της αλιείας μικρής κλίμακας, την επιστημονική και τεχνική συνεργασία για τη διασφάλιση της βιώσιμης εκμετάλλευσης των αλιευτικών πόρων, την κατάλληλη κατάρτιση των ναυτικών, τη διαχείριση και τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και την επιστημονική συνεργασία. Η τομεακή στήριξη δεν αποσκοπεί στην προώθηση του αλιευτικού στόλου της Μαδαγασκάρης.

Επιπλέον, η συμφωνία και το πρωτόκολλο θα συμβάλουν στην αλιευτική οικονομία της Μαδαγασκάρης, προωθώντας την ανάπτυξη και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας στις οικονομικές δραστηριότητες που συνδέονται με την αλιεία.

Η νέα συμφωνία που προτείνεται καλύπτει περίοδο τεσσάρων ετών η οποία ξεκινά από την ημερομηνία προσωρινής εφαρμογής της, την 1η Ιουλίου 2023.

Είναι δε το αποτέλεσμα έντονων διαπραγματεύσεων με την κυβέρνηση της Μαδαγασκάρης, η οποία ζήτησε να μειωθεί ο αριθμός των σκαφών της ΕΕ και ταυτόχρονα ζήτησε να λάβει μια σημαντική οικονομική ενίσχυση. Το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων προβλέπει μείωση του βάρους αναφοράς από τους 15 750 τόνους ετησίως που ίσχυε στο παρελθόν σε 14 000 τόνους ετησίως. Επίσης μειώθηκε και ο αριθμός των σκαφών που λαμβάνουν τη σχετική άδεια σε σύγκριση με την προηγούμενη συμφωνία από 94 σε 65. Τα σκάφη της ΕΕ, κυρίως από την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ιταλία και τη Γαλλία, είναι εκείνα που παραδοσιακά επωφελούνται από τα αλιευτικά δικαιώματα στα ύδατα της Μαδαγασκάρης.

Η επιτρεπόμενη ποσότητα αλίευσης καρχαριοειδών, τόνου και θυννοειδών περιορίζεται σε 220 τόνους ετησίως, δηλαδή λιγότερο από 250 τόνους.

Η συμφωνία καλύπτει επίσης τον δίαυλο της Μοζαμβίκης, ο οποίος έχει στρατηγική σημασία για τον στόλο της ΕΕ. Τα σκάφη της Ένωσης δεν θα έχουν πρόσβαση σε ακτίνα 3 ναυτικών μιλίων (ζώνη προστασίας) γύρω από τον αγκυροβολημένο εθνικό εξοπλισμό συγκέντρωσης ιχθύων (FAD) που χρησιμοποιούν οι αλιείς της Μαδαγασκάρης.

Οι πλοιοκτήτες υποχρεούνται να καταβάλλουν τέλη βάσει της ποσότητας των αλιευμάτων. Το τέλος για τα γρι-γρι για την αλιεία τόνου αυξήθηκε από 70 EUR ανά τόνο σε 85 EUR ανά τόνο. Επιπλέον, τα σκάφη πρέπει να καταβάλλουν κατ' αποκοπή προκαταβολές για τα ακόλουθα ποσά:

- 16 150 EUR ετησίως ανά θυνναλιευτικό γρι-γρι για βάρος αλιευμάτων 190 τόνων
- 4 930 EUR ετησίως ανά τράτα με παραγάδια επιφανείας > 100 GT για βάρος αλιευμάτων 58 τόνων
- 3 145 EUR ετησίως ανά τράτα με παραγάδια επιφανείας ≤ 100 GT για βάρος αλιευμάτων 37 τόνων
- 5 000 EUR ετησίως ανά σκάφος υποστήριξης.

Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του νέου τετραετούς πρωτοκόλλου αναμένεται να ανέλθει σε 12 880 000 EUR, ήτοι 3 220 000 EUR ετησίως. Το εν λόγω ποσό κατανέμεται ως εξής: η χρηματοδοτική δέσμευση της Ένωσης ανέρχεται σε 7 200 000 EUR ενώ η αντίστοιχη συνεισφορά των πλοιοκτητών εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 5 680 000 EUR. Συνεπώς, η ΕΕ θα συνεισφέρει το 56 % του συνολικού ποσού και οι πλοιοκτήτες το 44 %. Επιπλέον, έχουν συμπεριληφθεί διατάξεις για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Μαδαγασκάρης στο πλαίσιο της Επιτροπής διαχείρισης της αλιείας τόνου του Ινδικού Ωκεανού (IOTC).

Με τη συμφωνία θεσπίζεται επίσης μια νέα εισφορά την οποία θα καταβάλλουν οι ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών της Ένωσης για την προστασία των οικοσυστημάτων. Η εν λόγω εισφορά θα υπολογίζεται βάσει του συνολικού ετήσιου βάρους των αλιευμάτων και θα ανέρχεται σε 2,50 EUR ανά GT. Εκτιμάται ότι συνολικό ποσό θα ανέλθει περίπου στα 200 000 EUR και θα πρέπει να καταβληθεί στην Υπηρεσία της Μαδαγασκάρης που είναι αρμόδια για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

Η θέση της εισηγήτριας

Η Δημοκρατία της Μαδαγασκάρης είναι το τέταρτο μεγαλύτερο νησί στον κόσμο, το μεγαλύτερο νησί της Αφρικής, περιβάλλεται πλήρως από τον Ινδικό Ωκεανό και θεωρείται μία από τις χώρες με το καλύτερα προστατευμένο φυσικό περιβάλλον με πολλά ενδημικά είδη. Η γεωργία, η αλιεία και η δασοκομία αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας της Μαδαγασκάρης, αντιπροσωπεύοντας το 34 % του ΑΕγχΠ.

Παρά τον φυσικό αυτό πλούτο η Μαδαγασκάρη, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, είναι μία από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Σύμφωνα με στοιχεία του 2017, το 92 % του πληθυσμού της χώρας μαστίζεται από φτώχεια. Βρίσκεται δε στην τέταρτη θέση παγκοσμίως όσον αφορά τον χρόνιο υποσιτισμό. Επιπλέον, συγκαταλέγεται μεταξύ των πέντε χωρών όπου ο πληθυσμός δεν έχει εύκολα πρόσβαση σε νερό. Σύμφωνα με τη ΜΚΟ WaterAid¹, 12 εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό.

Εκτιμάται ότι στον τομέα της αλιείας της χώρας απασχολούνται πάνω από 1,5 εκατομμύρια άτομα. Τα αλιεύματα προέρχονται από διάφορα είδη όπως είναι κάποια άκρως μεταναστευτικά είδη, καρκινοειδή, κεφαλόποδα κ.λπ. Στα ύδατα της Μαδαγασκάρης έχουν πρόσβαση αλιευτικά σκάφη από την Ασία (Κίνα, Κορέα, Ιαπωνία, Ταϊβάν), από άλλα κράτη της Δυτικής

¹ <https://www.accioncontraelhambre.org/es/africa/madagascar>

Αφρικής και από την Κεντρική Αμερική. Η Μαδαγασκάρη συνεργάζεται με την ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας σύμφωνα με τον σχετικό κανονισμό της ΕΕ.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες από τον αλιευτικό κλάδο της Μαδαγασκάρης, η αλιεία μικρής κλίμακας τροφοδοτεί τον πληθυσμό της χώρας, αλλά δυστυχώς δεν διαθέτει επαρκή μέσα για τη διατήρηση επαρκούς εφοδιασμού του τοπικού πληθυσμού. Η κατανάλωση ιχθύων είναι πολύ χαμηλή, παρά το γεγονός ότι η χώρα μαστίζεται από λιμό, καθώς τα ψάρια που αλιεύονται κυρίως από στόλους τρίτων χωρών εξάγονται. Η συμφωνία αυτή μπορεί να αποτελέσει την ιδανική ευκαιρία για να αλλάξει η κατάσταση αυτή και να επιτρέψει στους πολίτες της Μαδαγασκάρης να έχουν καλύτερη πρόσβαση σε τρόφιμα.

Η εισηγήτρια επιδοκιμάζει το έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη συγχαίρει για την ολοκλήρωση των περίπλοκων διαπραγματεύσεων με τη Μαδαγασκάρη, δεδομένου ότι η συμφωνία αυτή είναι πολύ σημαντική για τον ευρωπαϊκό στόλο και, ταυτόχρονα, αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για την αναγκαία ανάπτυξη του αλιευτικού τομέα της Μαδαγασκάρης.

Τονίζει ότι η αναδρομική και μελλοντική αξιολόγηση του πρωτοκόλλου της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της ΕΕ και της Μαδαγασκάρης² δείχνει ότι η συμφωνία μπορεί γενικά να χαρακτηριστεί ως αμοιβαία επωφελής καθώς ανταποκρίνεται στις διαπιστωθείσες ανάγκες όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Γενικά, πληρούνται τα παραδοσιακά κριτήρια αξιολόγησης (αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, οικονομία, συνάφεια, συνοχή). Από τις παρατηρήσεις των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών των οποίων ζητήθηκε η γνώμη κατά την εν λόγω αξιολόγηση προκύπτει ότι το ισχύον πρωτόκολλο είναι σε μεγάλο βαθμό αποδεκτό και ότι το κλίμα για την ανανέωσή του είναι θετικό λαμβάνοντας υπόψη τα οφέλη που έχει για όλα τα μέρη.

Η εισηγήτρια πιστεύει ότι οι συμφωνίες σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ) έχουν γενικά πολύ θετικά αποτελέσματα τόσο για τον τοπικό πληθυσμό όσο και για τον ευρωπαϊκό στόλο και επιτρέπουν την καλύτερη πρόσβαση των καταναλωτών της ΕΕ σε ψάρια που αλιεύονται με βιώσιμο τρόπο. Η πρόσφατα δημοσιευθείσα αξιολόγηση των ΣΣΒΑ³ επιβεβαίωσε ότι παρέχουν κατάλληλο πλαίσιο για την κάλυψη των αναγκών και των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ), ώστε η πρόσβαση στους αλιευτικούς πόρους της ΕΕ στα εξωτερικά ύδατα να ακολουθεί τις αρχές και τους κανόνες πρόσβασης που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των αλιευτικών πρακτικών που τηρούν τους κανόνες της ΚΑΛΠ. Επιπλέον, οι ΣΣΒΑ ανταποκρίνονται στις ανάγκες της συνδεδεμένης τρίτης χώρας, όσον αφορά τη δημιουργία οικονομικών οφελών μέσω των πλεοναζόντων πόρων της ή από τη γεωγραφική της θέση στις διαδρομές των άκρως μεταναστευτικών ειδών, και τη θέσπιση κονδυλίου του προϋπολογισμού για την ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης της αλιείας και τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης του αλιευτικού τομέα της. Ακόμα, περιλαμβάνουν την ανάγκη ο στόλος μεγάλων αποστάσεων και ορισμένα τμήματα του στόλου μικρής κλίμακας της ΕΕ να έχουν πρόσβαση σε περιοχές αλιευτικής παραγωγής σε ύδατα εκτός της Ένωσης, εξασφαλίζοντας ίσους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης στην ΕΕ και σε τρίτες ξένες χώρες.

Εν προκειμένω, η εισηγήτρια προτρέπει την Επιτροπή να αναλύσει λεπτομερώς τις ενέργειες

² <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/a48fa492-387b-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>

³ <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/21927e4c-2f4d-11ee-9e98-01aa75ed71a1>

που, σύμφωνα με την αξιολόγηση, μπορούν να βελτιώσουν τα αποτελέσματα του έργου της. Ως χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρει τη βελτίωση της παρακολούθησης από μικτές επιτροπές της εφαρμογής από συνδεδεμένες τρίτες χώρες της ρήτρας απαγόρευσης των διακρίσεων, τη βελτίωση της δημόσιας διαφάνειας και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των συνιστωσών πρόσβασης και τομεακής στήριξης των ΣΣΒΑ.

Στο πλαίσιο αυτό καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να επιδεικνύει τη διαφάνεια που επέδειξε κατά τη διαπραγμάτευση της συμφωνίας και να ζητήσει τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των κυριότερων ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στη χώρα σε όλες τις συνεδριάσεις με τις αρχές της Μαδαγασκάρης. Η ανάπτυξη κατάλληλου σχεδίου δράσης είναι απαραίτητη για τη διάθεση πόρων για την τομεακή στήριξη σε προτεραιότητες που αποφασίζονται με τη σύμφωνη γνώμη των πολιτών της Μαδαγασκάρης, προκειμένου να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη του αλιευτικού τομέα της χώρας.

Η εισηγήτρια καλεί τις αρχές της Μαδαγασκάρης να απαιτήσουν από τους στόλους άλλων χωρών που έχουν πρόσβαση στα ύδατά τους να επιδεικνύουν τον ίδιο βαθμό διαφάνειας. Τους προτείνει επίσης να θέσουν ως προϋπόθεση τη δήλωση όλων των αλιευμάτων και την πρόσβαση στα δεδομένα, ώστε οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για τα αποθέματα να μπορούν να πραγματοποιούνται υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

Επισημαίνει στην Επιτροπή στην ανάγκη συνεχούς παρακολούθησης της συμφωνίας έτσι ώστε τυχόν αντίρρηση στο ψήφισμα 23/02 της ΙΟΤC να μην δημιουργεί πρόβλημα για τον ευρωπαϊκό στόλο που δραστηριοποιείται στα ύδατα της Μαδαγασκάρης. Το γεγονός ότι η Μαδαγασκάρη δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που διαφώνησαν με το εν λόγω ψήφισμα δεν θα πρέπει να προκαλέσει συγκρούσεις ούτε να επηρεάσει την ορθή εξέλιξη της συμφωνίας.

Όσον αφορά τη νέα εισφορά για την προστασία των ωκεανών, η εισηγήτρια συγχαίρει την Επιτροπή για την πρωτοβουλία της να διατεθούν ειδικά κονδύλια για την ανάκαμψη των ωκεανών, η οποία αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ. Παροτρύνει, ωστόσο, την Επιτροπή να καθορίσει ακριβέστερους κανόνες για την εφαρμογή της εν λόγω εισφοράς και να τους συμπεριλάβει στα σημεία που θα αναλυθούν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων της συμφωνίας.